

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžr/25/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013200863
Dátum vydania rozhodnutia:	04.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7013200863.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: MUDr. W. H. - O., bytom XXX C., štátna príslušnosť Kanada a Slovenská republika, právne zastúpenej JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou, so sídlom Škultétyho č. 3, Košice, proti odporcovi: Okresný úrad Košice - okolie, Hroncova 13, Košice, za účasti: MUDr. H. S., rod. G., O., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia právneho predchodcu odporcu č. 2010/00821-6-Kr zo dňa 05.11.2010, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/17/2013-23 zo dňa 17. decembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/17/2013-23 zo dňa 17. decembra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), v spojení s aplikáciou § 250l ods. 2 a § 250m ods. 3 OSP, zastavil konanie o podanom opravnom prostriedku navrhovateľky z dôvodu, že navrhovateľka nie je oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporcu.

O trovách konania krajský súd rozhodol tak, že podľa § 250l ods.2, § 246c ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

S poukazom na § 9 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „reštitučný zákon“) krajský súd dôvodil, že konanie o prinavrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa tohto zákona je návrhovým konaním, a teda správny orgán nemá povinnosť rozhodovať o nároku oprávnenej osoby ex officio, z

úradnej povinnosti, ale až po podaní návrhu, respektíve po uplatnení si nároku oprávnenou osobou na príslušnom orgáne.

Keďže v danom prípade tak navrhovateľka neurobila a odporcovi nepredložila žiadne podanie, ani iné listinné dôkazy, krajský súd má za to, že právny odporca nepochybil, keď s navrhovateľkou nekonal ako s účastníčkou správneho konania a zároveň jej nedoručil napadnuté rozhodnutie č. 2010/00821-6-Kr zo dňa 05.11.2010, ktorým Obvodný pozemkový úrad Košice - okolie rozhodol vo veci sestry navrhovateľky, ako oprávnenej osoby MUDr. H. S., rod. G. (ďalej len „oprávnená osoba“) tak, že oprávnená osoba podľa § 4 ods. 2 zákona spĺňa podmienky uvedené § 6 ods. 1 písm. b) zákona, oprávnenej osobe nepriznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v pôvodnom katastrálnom území N., zapísanej v pozemnoknižnej zápisnici č. 3 ako stavba hospodárske stavenisko na pozemku označenom ako parcela č. 98/3. Nepriznaním vlastníckeho práva k predmetnej stavbe nebolo dotknuté právo oprávnenej osoby na náhradu podľa § 16 zákona.

II.

Proti tomuto uzneseniu podala navrhovateľka včas odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), d) a f) OSP a podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP a domáhala sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie o zastavení konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov konania.

Navrhovateľka v odvolaní uviedla, že rozhodnutie krajského súdu odporuje zákonu tým, že v konaní nebol riadne zistený skutkový stav, súd prvého stupňa nevykonal dôkazy a pri rozhodovaní sa výlučne spravoval tým, čo uviedol odporca v písomnom vyjadrení k návrhu. Krajskému súdu vytýkala, že nevykonal dôkazy na zistenie, či odporca konal s oprávnenou osobou podľa reštitučného zákona. Navrhovateľka má pochybnosti, či v napadnutom súdnom konaní nedošlo k porušeniu jej práva na rovnaké postavenie účastníkov konania podľa § 18 OSP a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

Navrhovateľka taktiež namietla, že nepozná vyjadrenie svojej sestry MUDr. H. S., s ktorou krajský súd konal za jej účasti v konaní, ako vyplýva zo záhlavia odvolaním napadnutého uznesenia krajského súdu.

Navrhovateľka poukazuje na obsah administratívneho spisu odporcu, z ktorého je podľa nej zrejmé, že reštitučné nároky si ako osoba oprávnená podľa reštitučného zákona uplatnil otec navrhovateľky, nebohý W. G., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (podľa priloženej neúplnej, neoverenej fotokópie rovnopisu osvedčenia o dedičstve, nebohý W. G. zomrel dňa XX.XX.XXXX - poznámka odvolacieho súdu), skôr, než bolo o jeho reštitučnom nároku rozhodnuté. V tejto súvislosti navrhovateľka uvádza, že okruh dedičov po oprávnenej osobe osvedčujú listinné dôkazy, ktorých neúplné kópie priložila k odvolaniu; úradný záznam predsedu Okresného súdu Košice zo dňa 30.03.1994, list MUDr. H. S. zo dňa 18.11.2005 a listiny, ktorými si oprávnený uplatnil svoj reštitučný nárok.

III.

Oporca sa k podanému odvolaniu proti uzneseniu krajského súdu v stanovenej lehote nevyjadril.

IV.

Ďalšia účastníčka, sestra navrhovateľky - MUDr. H. S. vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že návrh navrhovateľky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ako i odvolanie proti uzneseniu krajského súdu považuje za nedôvodné a navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Poukázala na skutočnosť, že okrem nej si žiadne iné osoby, ani navrhovateľka, reštitučný nárok k

predmetu rozhodnutia odporcu neuplatnili. Zároveň uviedla, že svoju právnu legitimitu oprávnenej osoby podľa reštitučného zákona preukázala matričným dokladmi, z ktorých vyplýva, že je dcérou neb. W. G., zomrelého dňa XX.XX.XXXX a neterou neb. U. G., zomr. XX.XX.XXXX, ktorému boli predmetné nehnuteľnosti odňaté. Zároveň v reštitučnom konaní preukázala, že je štátnou občiankou Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území.

V.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 250l ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 OSP pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 250m ods. 1 OSP konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Podľa § 250m ods. 3 OSP účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Podľa § 250p OSP, ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 250b ods. 2 OSP, ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) až e) reštitučného zákona, ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6 zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami, pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený pri dedičskom konaní, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol vlastníctvo, ale iba v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti nehnuteľnosti, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený iba k tejto časti nehnuteľnosti,

- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými jeho deti.

Podľa § 13 ods. 1 reštitučného zákona právo na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 môže oprávnená osoba uplatniť do 31. decembra 1992. V prípade uvedenom v § 6 ods. 1 písm. a) začne osemnásťmesačná lehota plynúť až odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol výrok zrušený, ak dôjde k tomuto rozhodnutiu po dátume účinnosti tohto zákona. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Lehoty na predkladanie písomných dôkazov v konaní pred okresným úradom sa spravujú všeobecnými predpismi o správnom konaní.

Najvyšší súd preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je založené na nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a je vydané predčasne. Podľa ustálenej súdnej praxe je povinnosťou odporcu predložiť súdu kompletný, zažurnalizovaný administratívny spis, na základe ktorého súd môže posúdiť postup správneho orgánu a všetky podklady rozhodujúce pre posúdenie žiadosti navrhovateľky o doručenie predmetného rozhodnutia.

V stanovisku odporcu k podanému návrhu, zo dňa 31.07.2013, tento uvádza, že administratívny spis postúpil krajskému súdu v Košiciach k veci vedenej pod sp. zn. 7Sp/26/2013. Napriek uvedenému, odvolací súd v spise krajského súdu, ani v odôvodnení napadnutého uznesenia, nenašiel zmienku o tom, že by krajský súd vychádzal z obsahu predmetného administratívneho spisu a že mu bol tento vôbec predložený.

Z petitu podaného opravného prostriedku vyplýva, že navrhovateľka sa okrem iného domáhala uloženia povinnosti odporcovi, doručiť jej napadnuté rozhodnutie, pretože sa považuje za opomenutú účastníčku v preskúvanom správnom konaní.

Z úradne neoverenej kópie rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Košice - okolie č. 2010/00821-6-Kr zo dňa 05.11.2010, tvoriaceho prílohu podaného návrhu na krajský súd vyplýva, že otec navrhovateľky a ďalšej účastníčky W. G. si ako oprávnená osoba podľa § 4 ods. 2 písm. e) reštitučného zákona v zákonnej lehote dňa 01.10.1992 uplatnil na príslušnom pozemkovom úrade nárok na vydanie nehnuteľnosti. Medzičasom, dňa 21.01.1993, teda ešte pred vydaním napadnutého správneho rozhodnutia, ktorého doručenia sa navrhovateľka domáha W. G. ako účastník správneho konania o vydanie nehnuteľnosti zomrel. Z výroku vyššie uvedeného správneho rozhodnutia vyplýva, že právny predchodca odporcu v konaní ďalej pokračoval so sestrou navrhovateľky.

Avšak všetky vyššie uvedené skutočnosti vyplývajú len z neucelených a úradne neoverených príloh k podanému návrhu alebo k odvolaniu podanému navrhovateľkou, ale nie z obsahu priloženého administratívneho spisu.

Krajský súd teda rozhodol bez toho, aby sa zaoberal všetkými podkladmi, na základe ktorých bolo vydané napadnuté rozhodnutie, ktorého doručenia sa navrhovateľka domáha a podľa názoru predčasne vo veci rozhodol, a to predovšetkým bez zistenia okolností, z ktorých vychádzal odporca v konaní po smrti oprávnenej osoby - otca navrhovateľky, predovšetkým akým spôsobom určil okruh osôb, na ktoré nárok uplatnený oprávnenou osobou prešiel po jej úmrtí a na základe akej skutočnosti.

V tomto prípade je potrebné z obsahu administratívneho spisu zistiť, na základe akej skutočnosti, či ex offio alebo na základe návrhu ďalšej účastníčky správny orgán pokračoval v konaní o včas uplatnenom nároku zomrelého W. G. na vydanie nehnuteľnosti a aké úvahy ho viedli ku konkrétnej aplikácii zákona reprezentovanej výrokom napadnutého rozhodnutia, keďže z jeho odôvodnenia to nevyplýva. Taktiež

prvostupňový súd nepreveril vyjadrenia účastníkov tohto správneho konania, vrátane ďalšej účastníčky, s obsahom administratívneho spisu.

Čo do návrhu na doručenie napadnutého rozhodnutia, odvolací súd konštatuje, že krajský súd nesprávne postupoval, keď po vecnej stránke prejednávaného prípadu dospel k záveru, že navrhovateľka nie je účastníčkou v preskúvanom správnom konaní, bez toho, aby vychádzal z obsahu originálneho a úplného administratívneho spisu a tiež bez toho, aby zdôvodnil zákonnosť prechodu uplatneného nároku z poručiteľa len na ďalšiu účastníčku.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 in fine v spojení s § 250l ods. 2 OSP z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP a podľa § 250j ods. 3 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP.

Odvolací súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa vecou samou nezaoberal. Povinnosťou krajského súdu bude podľa obsahu administratívneho spisu riadne preveriť postup právneho predchodcu odporcu, predovšetkým vo vzťahu k dôvodom pokračovania v správnom konaní s ďalšou účastníčkou, MUDr. H. S. a to po pripojení administratívneho spisu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.